

Beheersgraskuil als voeder voor melkgevende koeien

Het later maaien van een perceel is een veel gebruikte maatregel in het weidevogelbeheer om een rustgebied voor weidevogels en hun jongen te creëren. Maar hoeveel beheersgras is goed in de bedrijfsvoering in te passen? Het opnemen van beheersgras tot 25% van het rantsoen van melkvee heeft nagenoeg geen nadelige gevolgen voor melkafgifte en voeropname. Dit blijkt uit onderzoek van de Animal Sciences Group (WUR). De melkafgifte daalt met ongeveer 1 kg per koe per dag. Daarentegen stijgt het vetpercentage in de melk met 0,1%. Eventuele compensatie via bijvoeding is mogelijk door de samenstelling van het mengvoer aan te passen of het basisrantsoen aan te vullen met energierijke bijproducten.

Energiewaarde

Vanwege de lagere energiewaarde van beheersgraskuil zijn veel agrariërs terughoudend in het voeren van beheersgras aan koeien. Uit een voederproef blijkt dat de lagere energiewaarde inderdaad leidt tot een lagere melkgift, echter de betere voeropname vermindert het negatieve effect aanzienlijk. Voorwaarde is wel dat het beheersgraskuil onder goede omstandigheden wordt geoogst en goed is geconserveerd. Voor jongvee kan onbepaald beheersgras een goed basisrantsoen zijn aangevuld met 2-3 kg krachtvoer voor extra energie en mineralen. Voor droge koeien geldt dat ook (met 1 kg krachtvoer) tot 3 weken voor afkalven. Daarna dient te worden overgegaan op het melkveerantsoen. Voor melkgevende, weidende koeien is beheersgras een goede aanvulling op het eiwitrijke rantsoen tot een hoeveelheid van 4-6 kg droge stof per dag.

Goed beheersgraskuil in de praktijk

De verkregen resultaten gelden wanneer het beheersgras onder goede omstandigheden wordt geoogst en goed is geconserveerd. In de praktijk is het advies om te streven naar 40 tot 45% droge stof in de kuil, wat doorgaans neerkomt op een korte veldperiode van hooguit twee dagen onder droge weersomstandigheden. Tevens is een schoon gewas van belang, dat wil zeggen geen (sterke) verontreiniging met zand of bagger. Het is raadzaam het voorgedroogde beheersgras te hakselen of in te kuilen met een opraapsnijwagen. Hakselen verbetert de conservering en het verkorte materiaal laat zich beter mengen met ander (ruw)voer, waardoor het beter wordt opgenomen.

In de zomerperiode is het een optie om beheersgraskuil te gebruiken

als bijvoeding naast weidegang of zomerstalvoeding. Met name bij het voeren van jong weidegras vormt beheersgraskuil een aanvulling als structuurbron. Ook kunnen de stikstofverliezen van de melkveestapel beperkt worden doordat beheersgraskuil veel minder eiwit bevat dan vers gras. Preventie van broei in beheersgraskuil is een aandachtspunt in de zomerperiode. Vanwege de beperkte voersnelheid zal het voeren van beheersgraskuil in foliegewikkelde balen dan minder problemen geven dan het voeren van beheersgraskuil uit een rijkuil of sleufsilos.

Rantsoen

Bij het optimaliseren van het krachtvoer dient met name gestuurd te worden op VEM, DVE, OEB, suikers en snel afbreekbaar zetmeel en bestendig zetmeel. De adviseur van de voerleverancier kan hierbij behulpzaam zijn. Het is raadzaam om per bedrijfssituatie een berekening te laten maken van het bedrijfseconomisch effect van inpassing van beheersgraskuil in het melkveerantsoen. De kosten van gangbare graskuil en van beheersgraskuil verschillen immers

per bedrijf en per situatie. Ook de krachtvoerkosten kunnen veranderen als in de krachtvoersamenstelling of in de krachtvoergift wijzigingen worden aangebracht.

Kuikenland

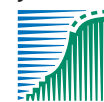
Een aandeel van maximaal 25% beheersgras in het ruwvoederrantsoen van melkvee komt gemiddeld overeen met 10 - 40% oppervlakte uitgesteld maaien in de eerste snede. Het hangt echter van de veedichtheid, het beweidingsplan en het type bedrijf af of dit kan worden rondgezet. Met een hoge veedichtheid en gangbare beweiding ligt er een knelpunt in de beweiding. Bij een bedrijf met het vee jaarrond op stal doet dit probleem zich niet voor. Voorwaarde voor het op peil houden van de melkgift is een krachtvoergift van 10 kg per melkkoe per dag. Door voor april slechts beperkt of niet te bemesten (< 40 kg N uit organische mest, liefst vaste mest) kan in juni bij goede weersomstandigheden een kwalitatief goede en niet platgeslagen snede gras worden geogst. Zulke percelen met uitgesteld maaien zijn vanwege hun

kruidenrijkdom vaak ook bij uitstek de percelen waar weidevogels hun jongen weten groot te brengen. Het heet dan ook niet voor niets "kuikenland".

Inlichtingen

Meer informatie bij Gerrit Rummelink (0320-293426) van Animal Sciences Group (WUR) of Karel van Houweligen van Praktijkcentrum Zegveld (0320 293361). Zie ook het infoblad De beheerwijzer.

Dit infoblad is een product van het Communicatieproject Rijk Weidevogellandschap. Het project is gericht op een betere kennisuitwisseling tussen onderzoekers, agrariërs, terreinbeheerders en vrijwilligers. Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van LNV, door Landschapsbeheer Nederland, DE LANDSCHAPPEN, Natuurplatteland Nederland/ Groenkracht, CLM Onderzoek en Advies en Communicatiebureau de Lynx

landbouw, natuur en voedselkwaliteit

